

Tid och plats: C-salen i Folkets hus, kl. 10.00 – 12.00

**BESLUTANDE
Ledamöter:**

Johanna Svärd (S) ordförande
Lennart Johansson (S) ledamot
Bernt Fägerås, PRO Degerfors, vice ordförande
Kristina Sandberg, PRO Degerfors
Britt Johansson, PRO Åtorp
Sonja Johansson, SPF
Evert Karlsson, PRO Svartå
Viola Norrman, SKPF

**Tjänstgörande
ersättare:**

Per Bäckman, SKPF
Tula Bäckman, Finska föreningen

**ÖVRIGA
DELTAGARE**

Tjänstemän:

Marianne Andersson, sekreterare
Sofie Martin, ekonom

Utses att justera:

Kristina Sandberg

**Justeringens
tid och plats:**

Kansliavdelningen, 2019-10-22

Paragrafer 16 - 22

UNDERSKRIFTER

Sekreterare:

Marianne Andersson

Ordförande:

Johanna Svärd

Justerande:

Kristina Sandberg

Anslag/bevis

Organ:

Kommunala pensionärsrådet

Sammanträdesdatum:

2019-10-11

Datum när anslaget sattes upp:

2019-10-22

Datum när anslaget tas ner:

2019-11-14

Protokollet förvaras vid:

Kansliavdelningen

Underskrift:

Marianne Andersson

Innehållsförteckning

KPR § 16 Dnr:	
Mötet öppnas	4
KPR § 17 Dnr:	
Information från Möckelnföreningarna	5
KPR § 18 Dnr:	
Föregående protokoll	6
KPR §19 Dnr:	
Kostnadsreduceringar budget 2020.....	7
KPR § 20 Dnr:	
Resultat av granskning – öppna jämförelser.....	8
KPR § 21 Dnr:	
Ofrivillig ensamhet.....	9
KPR § 22 Dnr:	
Ordföranden informerar	10

KPR § 16 Dnr:

Mötet öppnas

Ordföranden hälsar alla välkomna till mötet, och då speciellt Sofia Tungfeldt och Daniel Sanell från Möckelnföreningarna.

Justerare

Som justerare av protokollet utses Kristina Sandberg.

Dagordning

Dagordningen fastställs. Pkt 5, Resultat av granskning 2019 kompletteras med statistikunderlag från "Öppna jämförelser".

Föregående protokoll

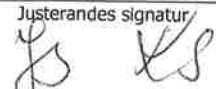
Protokollet från föregående möte godkänns och läggs till handlingarna.

Anmälan av nya ärenden

Inga nya ärenden anmäls.

Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

KPR § 17 Dnr:

Information från Möckelnföreningarna

Ärendet

Sofia Tungfeldt, verksamhetsledare och Daniel Sanell, webb och supportansvarig inom Möckelnföreningarna har inbjudits till Kommunala pensionärsrådet för att berätta om verksamheten.

Möckelnföreningarna startade 2013 som en paraplyorganisation för föreningslivet i Karlskoga - Degerfors, och som ett praktiskt stöd till föreningarna och ett stöd i deras marknadsföring. Möckelnföreningen kan vara behjälplig med olika insatser kring marknadsföring såsom hemsidor, annonsering och reklam. Vidare kan man ge information om vart föreningarna kan vända sig med olika frågor och även tips om fonder där de kan söka pengar. Kan även vara behjälplig med utskriftsservice, lånar ut partytält och lokaler.

Möckelnföreningarna har hittills främst verkat i Karlskoga, då Karlskoga kommun är huvudfinansiar, men man ser gärna ett mer utökad samverkan med föreningar i Degerfors. Vill föra ut till föreningarna att man finns och vad man gör.

Har startat ett arbete LISA – som är ett nätverk för sociala föreningar som arbetar med sociala frågor. Knutet till behov inte förening.

Justerandes signatur 	Utdragsbestyrkande
---	--------------------

KPR § 18 Dnr:

Föregående protokoll

Ärendet

En redovisning över Degerfors kommuns utbud av digitala lösningar inom vård och omsorg efterfrågades. Vi får återkomma till den frågan. Har hamnat lite i bakvattnet pga den omorganisation som gjorts inom chefsorganisationen vård och omsorg under våren.

PRO gjorde studiebesök på Ängens forsknings- och innovationslägenhet, Hälsans Hus som drivs av Örebro Universitet. PRO tyckte att det var mycket givande.

Ordföranden lovar att kolla upp möjligheten att göra ett studiebesök där med KPR.

Återkommer i frågan.

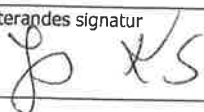
Frågan som togs upp i KPR redan i februari om den försämrade kollektivtrafiken mellan Svartå och Degerfors har skickats till kollektivansvarig i kommunen men inte fått någon återkoppling.

Gör en ny påstötning i frågan.

KPR:s reglemente har inte antagits. Det som var stöttestenen var förslaget om insynsplatser och om det kan leda till att fler föreningar eller intresseorganisationer vill ha samma förmån. Ordföranden återkommer till frågan. Eventuellt kan socialnämnden ta ett eget beslut om hur det kan lösas.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

KPR §19 Dnr:

Kostnadsreduceringar budget 2020

Se bilaga

Ärendet

Genomgång av socialnämndens förslag till kostnadsreduceringar 2020.

De handlingar som skickades ut har ändrats efter att en extra nämnd hölls 2019-10-07 på begäran av Vänsterpartiet.

Det förslag som nu är antaget av nämnden innebär kostnadsreducering med 9 578 tkr.

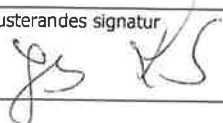
Varje nämnd har ett krav att spara 4 % på budgetram.

Ordföranden säger att man är nöjd med att ha lyckats uppnå sparkravet i socialnämnden utan att några nedskärningar på personal behöver göras utöver de förändringar som gjorts genom den chefsöversyn som gjorts. Totalt har verksamheten minskats med 9 chefer.

En ökning av priset på kost inom vård och omsorg görs med totalt 15 kr. (7 kr är den uppräknings som görs av TAN utifrån råvaru- och personalkostnad. Därtill lägger kommunen 8 kr.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

KPR § 20 Dnr:

Resultat av granskning – öppna jämförelser

Bilaga PRO:s skrivelse + statistik

Ärendet

PRO äldregrupp har som tidigare år gjort en granskning av 2018 av hemtjänst, särskilt boende och läkemedelsförskrivning. Uppgifterna hämtas från Socialstyrelsens ”Öppna jämförelser”.

Hemtjänst

Hemtjänsten ges som helhet högt betyg, likaså bemötande, trygghet, upplevelsen av inflytande och att personalen har tillräckligt med tid. I genomsnitt är det 12 personal som hjälper den äldre under en 14-dagarsperiod (jämfört med 15 i riket).

Kostnaden för hemtjänst ligger högt över medianen i riket i övrigt.

Särskilt boende

Där är resultatet betydligt sämre trots att en viss förbättring skett mot tidigare år.

Kostnaden för särskilt boende ligger något lägre än medianen i riket.

Läkemedelsförskrivning

En klar förbättring beträffande förskrivning av så kallade olämpliga läkemedel både i hemtjänst och särskilt boende.

Övrigt att notera

Väntetid till särskilt boende var 107 dagar under 2018.

Invånarna i Degerfors kommun är i jämförelse något äldre än kommunerna i övrigt.

Rutin för samarbete med anhöriga saknas beträffande de som har hemtjänst. Däremot finns det i särskilt boende.

Kommunen saknar en anhörigstödfunktion.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

KPR § 21 Dnr:

Ofrivillig ensamhet

Ärendet

PRO Degerfors har lämnat en skrivelse till Kommunala pensionärsrådet som tar upp problemet med ofrivillig ensamhet bland äldre i kommunen.

”Ofrivillig ensamhet

Många äldre lider av ensamhet. Med stigande ålder kommer förlusterna- man kanske har mist sin livspartner, andra anhöriga och nära vänner. Synen och hörseln försvagas och rörligheten i lederna minskar. Det blir svårare att ta sig ut på egen hand och risken att bli isolerad är stor.

Ofrivillig ensamhet ökar risken för demenssjukdomar, depression och psykisk ohälsa och försämrar den kognitiva förmågan.

Upplevd ensamhet behöver inte bero på boendeformen. Personer som bor i särskilt boende och de som bor ensamma med hemtjänst känner större ensamhet än andra. Statistik från Socialstyrelsen visar att två av tre inom äldreomsorgen upplever ensamhet. Vid den senaste redovisningen av Öppna jämförelser i Degerfors betr. särskilt boende, Aktivitet och känsla av ensamhet, visar att Degerfors ligger bland de 25 % sämsta kommunerna i landet. Det är en klar försämring mot året innan, då vi låg i mellanskiktet.

Är det aktiviteter som fanns tidigare som har upphört?

Vilken planering finns för att förbättra detta?

Finns det särskild personal som har ansvar för aktiviteter?

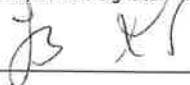
Vad kan pensionärsorganisationerna göra, och vad kan vi göra tillsammans?

PRO, SKTF Pensionärerna och SPF Seniorerna har i ett projekt utarbetat ett studiematerial; Tillsammans mot ensamhet.

Vi föreslår att vi diskuterar detta på Kommunala pensionärsrådet och funderar på hur vi kan gå vidare.”

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

KPR § 22 Dnr:

Ordföranden informerar

Ärendet

Ordföranden berättar lite om vad som pågår.

- Västergårdens matsal öppnar den 2 december.
- Som tidigare berättas har förslaget om parkeringsplatser och ny infart på Torget avslagits. För att se vad Degerfors invånarna vill med Torget kommer AllianSen att gå ut med en medborgardialog där invånarna kan lämna synpunkter.
- Kollektivtrafik Svartå – Degerfors. Inget nytt. Stöta på igen.
- Reglementet för KPR avslogs pga förslaget om insynsplatser. Återkommer i frågan.
- Degerfors blir barnrättskommun – ett utvecklingsarbete.
- Degerfors kommun har fått pris som trygghetskommun.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 96

Dnr 00087-2019

Kostnadsreduceringar budget 2020

Socialnämndens beslut

Socialnämnden godkänner förvaltningens reviderade förslag till kostnadsreduceringar för budget 2020

Sammanfattning av ärendet

Innan en förstudie är genomförd är det svårt att bedöma prognosen över hur stor kostnadsreducering ett hem för vård eller boende (HVB) kan ge. Nulägesanalysen visar att budgetramen behöver utökas för att möjliggöra ett eventuellt öppnande. Därav har förvaltningen valt att utelämna kostnadsreduceringen för ett öppnande av HVB hem och har istället ersatt det med andra kostnadsreduceringar.

Efter att förstudien genomförts avseende HVB hem får socialnämnden ta ställning till vidare hantering.

Nedan visas kostnadsreduceringar på 9 578 tkr som avser drygt 4 % av socialförvaltningens budgetram 2019.

Förslag Kostnadsreduceringar	Kostnadsreduceringar Budget 2020
Ny organisation inom förvaltningen	-3000
Matsal västergården	100
Ökning av priser inom TAN, kost	-639
Reglerat utbildning- och inköpsstopp	-530
Hemtjänst Heltid som norm	-824
Fordonspark	-500
Bemanningsjuksköterskor	-325
Ledningssystem	-500
Ärende inom hemtjänst	-1500
Avgångsvederlag	-400
Medicinsk Färdighet	-100
Lokaler	-1300
Livsmedel	-60
Kostnadsreducering 2020	-9578

Reservation

Lotta Nordahl-Reimers (V), Cathrine Pedersen (V), Juhani Sihvo (V) och Anneli Mylly (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget budgetförslag.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2019-10-07

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kostnadsreduceringar budget 2020, Dnr 00087-2019 daterad 2019-10-01

Skickas till

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ekonom

Socialchef

PRO, Degerfors, äldregruppen**Resultat av granskningen av 2018**

Vi har fortsatt att granska Hemtjänst, Särskilt boende och Läkemedelsförskrivning och hämtar uppgifterna från Socialstyrelsens Öppna jämförelser.

Hemtjänst

Hemtjänsten som helhet ges som tidigare ett högt betyg, likaså bemötande, trygghet, upplevelsen av inflytande och att personalen har tillräckligt med tid. I genomsnitt är det 12 personal som hjälper den äldre under en 14 dagarsperiod (jämfört med 15 i riket).

Införandet av förenklad biståndsbedömning har inte medfört en ökning av insatserna.

Kostnaden för hemtjänst ligger högt över medianen i riket i övrigt. Vid kontakt med verksamhetschef uppger han att man saknar planeringsinstrument för att mäta tid och att man inte har genomfört någon analys av varför det är dyrt.

Särskilt boende

Något bättre resultat mot tidigare redovisas. En förbättring har skett betr bemötande, trygghet, förtroende och ligger nu bland de 25% av kommunerna som får bästa betyget. Sämre resultat för kontakt med personal, inflytande och tillräckligt med tid samt mat och måltidsmiljö. Det sämsta resultatet visar boendemiljön. Letälvsgården och Västergården redovisas tillsammans, vilket kan vara en förklaring till det dåliga resultatet. En försämring har också skett betr aktivitet och känsla av ensamhet som nu ligger bland de 25 % sämsta i landet. Särskilt boende som helhet ligger, liksom tidigare, bland de 25 % sämsta kommunerna.

Kostnaden för särskilt boende ligger något lägre än medianen i riket.

Läkemedelsförskrivning

En klar förbättring betr förskrivning av sk olämpliga läkemedel både i hemtjänst och särskilt boende. Resultatet för psykofarmaka är högt i hemtjänsten, däremot lågt i särskilt boende, bland de lägsta i landet. Både i hemtjänst och särskilt boende är det en och samma läkare som varje vecka har läkemedelsgenomgång.

Väntetiden till särskilt boende var 107 dagar under 2018.

Invånarna i Degerfors kommun är i jämförelse något äldre än i kommunerna i övrigt. Däremot är det färre som erhåller hemtjänst, men andelen äldre i särskilt boende ligger på samma nivå som landet i övrigt.

Det saknas rutin för **samarbete** med anhöriga betr de som har hemtjänst, däremot finns det i särskilt boende. Det saknas delaktighet vid genomförandeplan, hemtjänst och särskilt boende likaså vid läkemedelsgenomgångar.

Kommunen saknar **en anhörigstödsfunktion**.

Äldregruppen

Degerfors kommun Socialnämnden	
Ank	2019-09-18
Dnr.....	SU 31-2018/3

Ank 2019-10-14

Dnr. SN 81-2018/4

PRO Degerfors, Äldregruppen

Bakgrund

Inom PRO Degerfors tillsattes en Äldregrupp, vars uppgift är att ta fram underlag om äldreomsorgen. Vi har granskat Hemtjänst, Särskilt boende, kostnader för hemtjänst och särskilt boende samt Läkemedelsförskrivning. Vi redovisar det i tabellform med kommentarer. Uppgifterna har vi hämtat från, Socialstyrelsens Öppna jämförelser som gör jämförelsen både inom den egna kommunen över ett antal år och i förhållande till landet i övrigt.

Underlag för rapporten

Öppna jämförelser arbetar med begreppet indikatorer och redovisar sitt resultat med tre färger, grönt, gult och rött. Grönt får de 25 % av kommunerna som har bästa resultatet, gult är de 50 % av kommunerna som ligger i mellanskiktet, rött symboliserar de 25 % med de sämsta resultaten. En indikator är inget fastlagt resultat utan en tydlig indikation om var man befinner sig i jämförelse med andra.

Vad har vi funnit

Hemtjänst: Hemtjänsten i sin helhet ges ett högt betyg, likaså bemötande, förtroende, trygghet, upplevelsen av inflytande och att personalen har tillräckligt med tid. I genomsnitt är det 12 personal som hjälper den äldre, som har två eller fler besök per dag, under en 14 dagarsperiod. (Jämfört med riket 15). Upplevelsen av självskattad hälsa ges högsta betyg. Sammantaget visar resultatet att vårdtagarna är mycket nöjda med den hemtjänst de får och ligger bland den 25 % av kommunerna som får högsta nöjdhetsgraden. **bilaga 1**

Särskilt boende: Förra året visade resultatet på röda siffror inom de flesta områdena, alltså att det fanns ett missnöje med erhållen vård. Förbättring har skett betr. bemötanden, trygghet och förtroende och ligger bland de 25 % av kommunerna som får bästa betyget. Betr. kontakt med personal, inflytande och tillräckligt med tid samt mat och måltidsmiljö visas gula siffror. Vi befinner oss alltså bland de 50 % av kommunerna i mellanskiktet. Boendemiljön upplevs negativt, alltså röda siffror, vilket innebär att vi tillhör de 25 % av kommunerna med sämst resultat. En försämring har skett betr. aktivitet och känsla av ensamhet, som tidigare låg i mellanskiktet, men nu visar rött. Särskilt boende i sin helhet visar

röda siffror, liksom tidigare. Det område som har gott betyg är riskförebyggande åtgärder, liksom tryckavlastande underlag. **bilaga 2.**

Läkemedel: Tre eller fler psykofarmaka i hemtjänsten visar röda siffror, däremot är förskrivningen låg i särskilt boende där Degerfors visar bland de bästa resultaten i landet. Betr. olämpliga läkemedel, hemtjänsten, har kommunen nu gröna siffror, liksom i särskilt boende. Antipsykotiska läkemedel i hemtjänsten visar röda siffror, däremot gröna i särskilt boende.

Kostnader: Kostnaden för hemtjänst/brukare ligger mycket högt över medianen i riket, däremot är kostnaden för särskilt boende något lägre än medianen i riket. **bilaga 3**

Div statistik

Invånarna i Degerfors kommun är i jämförelse något äldre, däremot är det färre som erhåller hemtjänst. Andel äldre i särskilt boende ligger på samma nivå som landet i övrigt.

6,5 % av kommuninnevånarna är 80 år och äldre. Medianen i riket är 6,1 %, Örebro län 5,2 %.

Andel äldre med hemtjänst är 5,2 %, median i riket 7,7 % Örebro län 7,0 %.

Andel äldre i särskilt boende 3,9 %, median i riket 3,9 % Örebro län 3,9 %
Medianåldern för inflyttning till särskilt boende är 84 år

Samordnad individuell plan (SIP) finns i Degerfors, men ej i samtliga kommuner i länet.

Det saknas rutin för samarbete med anhöriga betr de som har hemtjänst, däremot finns det i särskilt boende. Det saknas delaktighet vid genomförandeplan, hemtjänst och särskilt boende, likaså vid läkemedelsgenomgångar.

Väntetiden till särskilt boende var 107 dagar under 2018.

Garanterad kontakt saknas vid larm i ordinarie boende, ej heller garanterad inställelsetid.

I Degerfors är antal äldre per biståndshandläggare 117 personer, som **jämförelse** 132 st i länet och 91 st i Karlskoga.

I bilaga 4 och 5 redovisas kostnad för hemtjänsten 65 år och äldre samt kostnaden för hemtjänsten per brukare. I gruppen 65 år och äldre ligger vi lägre än ex. Karlskoga, men betydligt högre per brukare.

Bilaga 1.

Öppna jämförelser hemtjänsten								
	Bemötande förtroende trygghet ordinärt boende i %	Ranking	Kontakt med personal ordinärtboende i %	Ranking	Inflytande och tillräckligt med tid i %	Ranking	Hemtjänsten i sin helhet	Ranking
2018	43	66 av 288			58	45 av 288	95	31 av 288
2017	44	44 av 288	.....		44	196 av 287	96	21 av 287
2016	49	28 av 287	.....		42	204 av 288	97	12 av 289
2015	43	113 av 284	57	36 av 277	37	263 av 285	91	135 av 286
2014	36	262 av 286	83	41 av 246	82	169 av 284	91	134 av 285
2013	82				82		92	
	Personalkontinuitet		Förändring av självskattad hälsa					
2018	12	30 av 232	15,9	1 av 287				
2017	----- -		-2,9	242 av 289				
2016	----- -		-3,7	237 av 286				
2015			20,3	19 av 283				

Bilaga 2

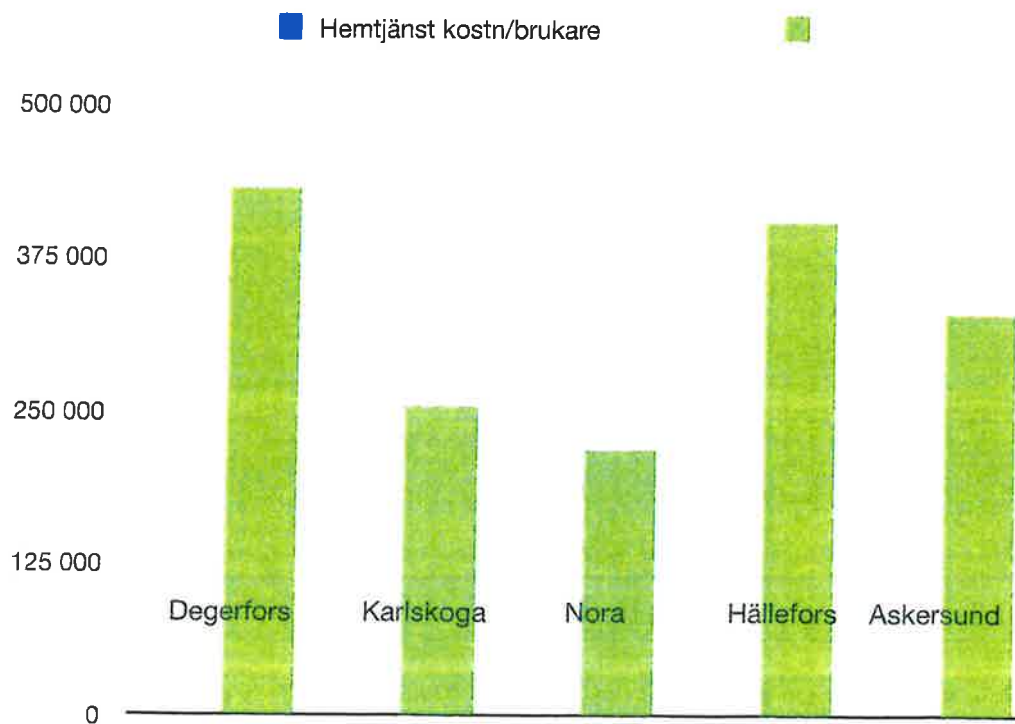
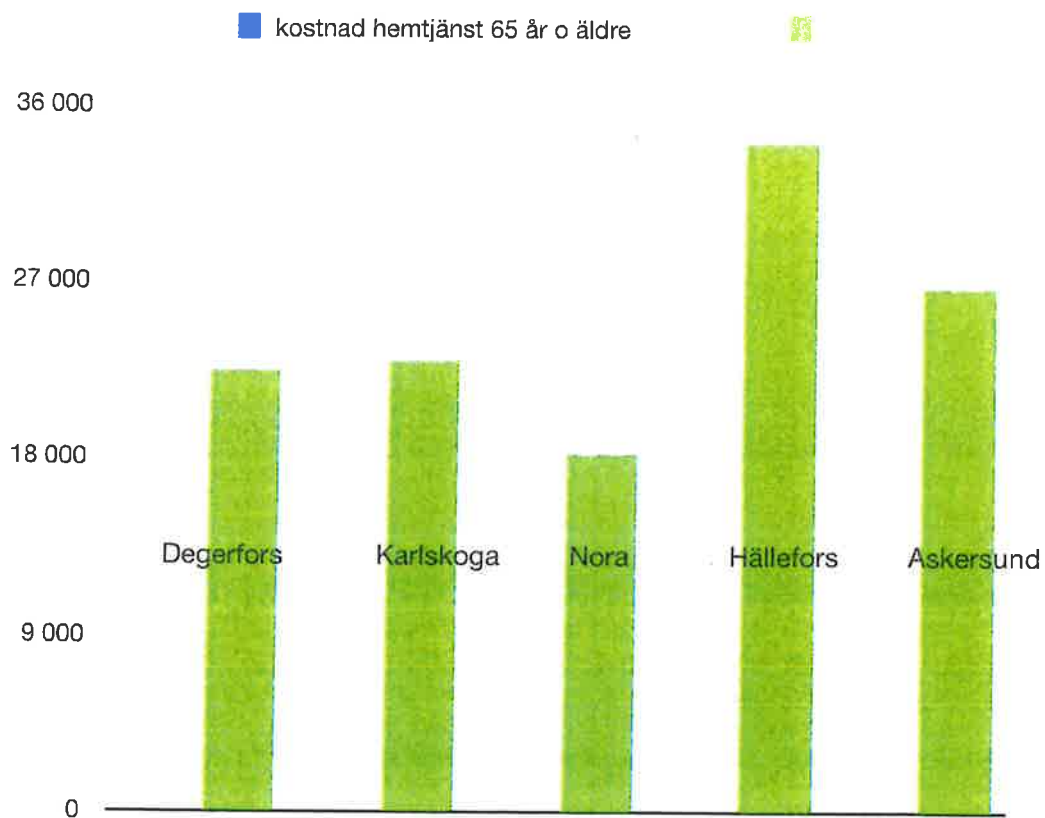
Bemötande trygghet förtroende	Ranking	Kontakt med personal	Ranking	Inflytande och tillräckligt med tid	Ranking	Mat o måltids miljö	Ranking	Boende miljö	Ranking	Aktivitet o känsla av ensamhet
47	33 av 252	47	61 av 240	44	107 av 248	55	153 av 249	32	199 av 244	41
23	256 av 259	26	245 av 257	35	107 av 249	49	153 av 250	29	235 av 238	44
41	98 av 264	43	201 av 234	40	141 av 267	58	201 av 256	53	70 av 239	44
36	184 av 255	----- --		39	152 av 264	63	127 av 255	42	185 av 244	27
RisKFörebyggande åtgärder		Bruk av tryckavlastande underlag		Särskilt boende i sin helhet						
84	23 av 247	68	4 av 219	72	235 av 290					
78	30 av 260	63	10 av 226	65	254 av 254					
79	58 av 276	49	51 av 271	82	156 av 262					
79	34 av 277	47	44 av 252	74	238 av 261					
Väntetider till särskilt boende		Fallskador 80 år o äldre i antal		Fraktur på lår o höft antal						
-----		64	237 av 290	1103	264 av 279					
104	199 av 226	62 åren 2013-2015	213 av 288	811 åren 2013-2015	91 av 277					
166	210 av 213	69 åren 2012-2014	264 av 290	864 åren 2012-2014	125 av 277					

Bilaga 3. Läkemedel Bilaga 4 och 5. Kostnad hemtjänst

	10 eller fler läkemedel hemtjänst 75 år o äldre	Ranking	10 eller fler mediciner särskilt boende 75 år o äldre. (2018 olämpliga läkemedel 75 år och äldre)	Ranking	olämpliga läkemedel 75 år o äldre hemtjänsten	Ranking
2018			5,3		7,9	56 av 289
2017	26,3	178 av 285	33,7	172 av 278	8,8	126 av 285
2016	21,6	149 av 287	41,7	271 av 278	12	227 av 287
2015	24,6	243 av 285	34,4	266 av 279	12,3	210 av 285
2014						

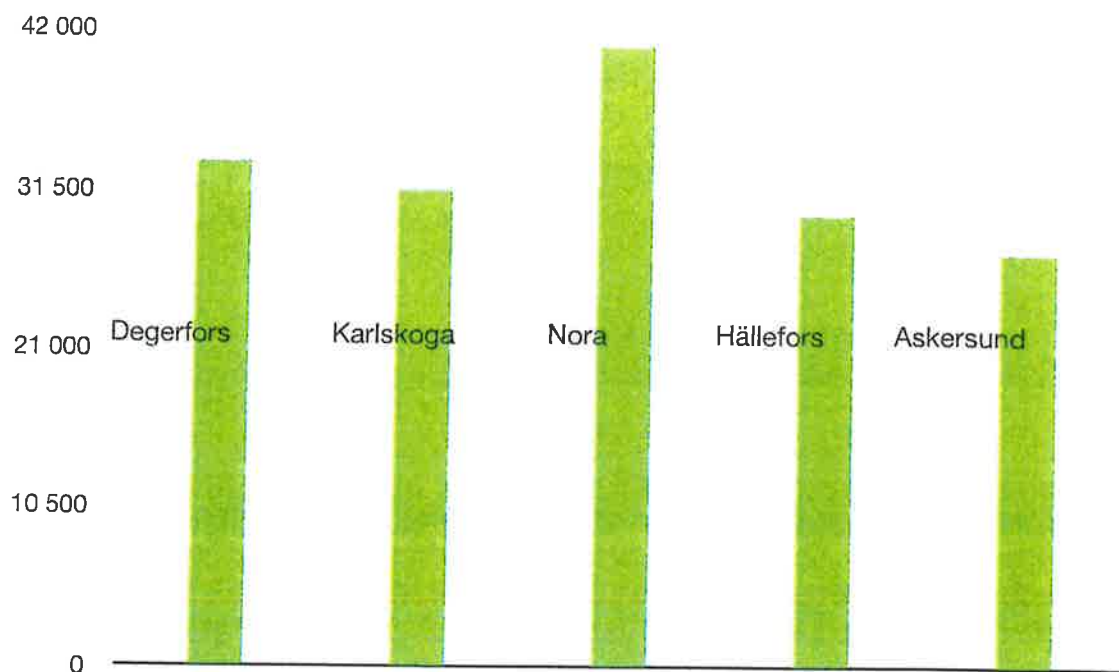
	Psykofarmaka hemtjänst 75 år o äldre	Ranking	Psykofarmaka särskiltboende 75 år o äldre	Ranking	Andelen äldre med psykofarmaka
	tre eller fler (2018)	11 av 278			
2018			5,3	11 AV	278
2017	9,6	247 av 285	14,7	102	
2016	9,6	254	21,4	246	
2015	7,4	183	15,1	125	
	Antipsykotiska läkemedel 75 år o äldre hemtjänsten		Användning av antipsykotiska läkemedel 75 år och äldre särskilt boende		
2018	5,3	247 av 289	9,2	48 av	278
2017	4,4	225 av 285	11,6	81 av	278
2016	5,6	262 av 278	10,7	82 av	278
2015	5,7	268 av 285	10,8	90 av	279

Bilaga 4-5. kostnad hemtjänst 65 år och äldre samt per bruksre

Bilaga 5. kostnad särskilt boende 65 år och äldre

Bilaga 6. Kostnad särskilt boende per brukare

(Hallsberg avviker markant då man också har serviclägenheter redovisat i sitt särskilda boende

